

Dönem-Ortası Sınavına Çalışma Rehberi

I. Biçimlendirme Üzerine Bir Söz

Sınav eşit olmayan iki kısma bölünmüş olacak. Notun üçte biri değerinde olacak olan birinci kısım, bir kısa-cevap bölümü olacak. Size Aristoteles'in adı verilebilir ve sınıfta verilen en temel bilgileri sağlamanız istenebilir. Ya da size Aristoteles'in "orta yolu" gibi bir terim verilebilir ve onu elli ya da daha az kelime ile nitelemeniz istenebilir. Ya da size Aquinas'tan "biçim" ya da "madde" gibi önemli bir terim verilebilir ve onunla ne demek istediğini açıklamanız istenebilir. Sınavın bu kısmının amacı şimdiye kadar tartıştığımız en önemli insanlar ve düşünceler hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğunuzu sınamaktır. Bunlar dersin herhangi bir kısmından gelebilir ve önceden verilmeyecek.

Notun üçte ikisi değerinde olacak olan ikinci kısım iki kompozisyon sorusundan oluşacak. Hangisini yanıtlayacağınız konusunda bir seçim hakkınız olabilir. Kompozisyon soruları, kelimesi kelimesine, aşağıdaki listeden çekilecek. Sınav esnasında notlara, kitaplara ya da diğer insanlara danışmanıza izin verilmeyecek. Sınav için mavi defterler temin edilecek; sınav süresince bütün notlarınızı, kitaplarınızı ve kağıtlarınızı sandalyenizin altına koymanız istenecek.

II. Sorular

1. Devlet'in temelinde yatan üç büyük benzetmeyi sergileyin: bölünmüş çizgi benzetmesi, güneş benzetmesi ve Mağara benzetmesi. Üçü arasındaki mantıksal ilişkileri gösterdiğinizden emin olarak, herbiriyle Platon'un ne iletmeye çalıştığını açıklayın.
2. Platon'un insan ruhunu üç kısma bölmelerini, insan ruhunun üç bölümü olduğunu nasıl savunduğunu gösterdiğinizden emin olarak, açıklayın. Sonra, ruhun bölümleri tartışmasından faydalanarak, Platon'un ideal bir devlette kimin yönetici olacağını düşündüğünü ve neden böyle düşündüğünü söyleyin. Son olarak, Platon'un ideal devlette yöneticilerin ne türde bir eğitim almaları gerektiğini düşündüğünü belirtin ve bunu bölünmüş çizgiye gönderme yaparak açıklayın. (Bölünmüş çizgiyi yöneticilerin eğitimini nitelemek için açıklamanız gerektiğinden daha fazla açıklamanız gerekmez.)
3. Yunan edebiyatının en önemli eserlerinden biri tarihçi Thukydides'in *Peloponnesos Savaşı* (*Peloponnesian Wars*)'dir. Thukydides'e göre, bir noktada Atinalı liderlerden biri aşağıdaki içerikler içeren bir konuşma yapar:

...bir devletin iyi ama hiç bir etkililiği olmayan yasaları olmaktansa, kötü ama sarsılmaz yasaları olması daha iyidir; ölçülü ve istikrarlı bir bilgisizlik, ölçüsüz ve kararsız bir bilgiden daha iyidir. Orta zekalı insanlardan oluşan bir hükümet, genellikle üstün zekalı insanlardan oluşan bir hükümete tercih edilmelidir. Üstün zekalı insanlar, yasalardan daha bilge görünmek isteyip sürekli olarak her öneriyi siyasi tartışma konusu ederler. Yeteneklerini göstermek için bundan iyi fırsat olmadığını düşünürler. İşte devletler, mahveden şey özellikle budur. Orta zekalılar ise tersine zekalarına güvenmez, yasalardan daha bilgili olduklarını sanmazlar. Güzel konuşan bir söylevcinin sözlerini eleştirmeyi beceremediklerinden, kürsü rakipleri olmaktan çok haksever yargıçlardır ve çoğunlukla devleti daha iyi yönetirler. Bizim yapmamız gereken şey de bu: konuşma yeteneğimizi ve zekamızı ortaya koymağa yarayan tartışmalardan vazgeçip, siz halka gerçek düşüncelerimize karşı öğütler vermekten kaçınmalıyız. (Cleon, Thukydides'in

Peloponnesos Savaşı'nda, Kitap III, Paragraf 37, çeviren Thomas Hobbes)^[1]

Konuşmacının bu pasajda ne dediğini, neden bunun Platon'un ideal devletteki yöneticilik

kavramına bir meydan okuma olabileceğini göstererek, açıkça anlatın. Sonra Platon'un nasıl yanıt verebileceğini belirtin. Son olarak Platon'la mı yoksa konuşmacıyla mı hemfikir olduğunuzu, verdiğiniz cevabı desteklediğinizden emin olarak, belirtin.

4. Aristoteles'in tartıştığı çeşitli arkadaşlık türlerini açıklayın. Sonra neden sadece erdemli kişilerin kusursuz arkadaşlığı deneyimleyebileceğini düşünüyor gibi görüldüğünü açıklayın. Aristoteles kadınlarla erkeklerin kusursuz arkadaşlığı deneyimleyebileceğini düşünür müydü? Neden ya da Neden değil? Ona katılıyor musunuz? Neden ya da neden değil? Erkekler, kadınlar ve kusursuz arkadaşlık ile ilgili soruları [When Harry Met Sally](#)'ye (*Harry ile Sally Tanışınca*) gönderme yaparak yanıtlayın.
5. Aristoteles "rasyonel etkinlik" ile ne demek ister? İnsan mutluluğunun rasyonel etkinliğe dayandığını nasıl savunduğunu gösterin. Mutluluğun hazzı dayandığını reddetme nedenleri nelerdir? Zengin olmaya dayandığını reddetme nedenleri nelerdir? Bu iki noktada ona katılıyor musunuz? Neden evet ya da neden hayır?
6. Aristoteles "erdem" ile neyi kasteder? Aristoteles'in neden iyi bir insan hayatı yaşamak için erdem kazanmanın gerekli olduğunu düşündüğünü ve neden erdemlerin "alışkanlıkla" edinilmesi gerektiğini düşündüğünü açıklayın.
7. Aquinas insan mutluluğunun ilahi özün tasavvuruna dayandığını hangi temellerde savunur? Aquinas'ın argümanının nasıl insan yeteneklerinin çözümlenmesine dayandığını gösterdiğinizden emin olun. Onun zenginlik, şeref ya da haz olmadığını hangi temellerde savunur? Bu argümanları Aristoteles'in aynı iddialar için sunduğu argümanlarla karşılaştırın, hangisinin argümanlarının daha güçlü olduğunu düşündüğünüzü ve bunun nedenlerini belirttiğinizden emin olarak.

III. Nasıl Çalışmalı

Şimdiye kadar ders için verilen okumalar nisbeten az sayfa. En iyisi, ödevleri, ders notlarını da tarayarak, ikisini birbirine uydurarak tekrar okumak olacaktır. İncelediğimiz filozoflar üzerine sınıyorsunuz, benim üzerime DEĞİL. Derste söylenenlerin metinlerde yolunuzu bulmanıza yardımcı olması beklenir, ama onların yerine geçemezler. Yanıtlarınızı toparlarken, onların, filozofların eserlerini kavradığınızı ve sadece sınıfta söylenenleri yinelemediğinizi gösterdiklerinden emin olun. Okuduğunuzu ve anladığınızı göstermeyen yanıtlar hoş gitmeyecektir.

Sınavın amacının sizi kandırmak olmadığını hatırlayın. Onun gerçek amacı sizi derste önemli olan şeyleri çalışmaya ve derste verilen malzemeyi bir araya getirmeye zorlamaktır. Sorular, ders malzemesi üzerine düşünmenize yardımcı olmak ve benim önemli bulduğum bazı malzemeleri belirtmek için size önceden veriliyor. Onlara yanıtlarınızı hazırlarken her kompozisyon için aşağı yukarı yirmi dakikanız olacağını hatırlayın. Bu demektir ki yanıtlarınız en fazla 400 kelime ve muhtemelen biraz daha kısa olmalıdır.

Sorular önceden verildiğinde size sunulan fırsatı değerlendirin. Onlar hakkında düşünün, onlara dikkatle iyi yanıtlar hazırlayın ve en önemlisi, malzemeyi tartışmak ve cevap hazırlamak için diğer kişilerle bir araya gelin. Tartışmak öğrenmenin en iyi yoludur ve sizi böyle yapmaya hararetle teşvik ederim. Hatırlayın ki sınav esnasında arkadaşlara ya da notlara danışılmasına izin verilmeyecek, öyleyse önceden hazırlanın.

IV. Son bir Söz

Sınavdan önceki gece kendiniz için yapabileceğiniz en iyi şey iyi bir uyku uyumaktır. Öyle yapın.

[1] Türkçe çeviri: Tanju Gökçöl, Hürriyet Yayınları, Birinci baskı, 1976—çev.